

European Securities and
Markets Authority

Suunised ja soovitused

Reitinguagentuuride poolt ESMA-le korrapäraselt esitatava teabe suunised

Sisukord

1	Kohaldamisala.....	3
2	Mõisted	3
3	Suuniste eesmärk.....	3
4	Järgimis- ja aruandluskohustus	3
5	Korrapäraselt esitatav teave	3
5.1	Finantstulud ja -kulud (krediidireitingute liikide kaupa ning individuaalselt ja konsolideeritud alusel)	4
5.2	Tööjõu voolavus, vabad töökohad ja tähtsaimad edutamised.....	5
5.3	Täistööajale taandatud töötajate arv.....	5
5.4	Vastavuskontrolliosakonnale esitatud kaebused	5
5.5	Juhtorgani koosolekuprotokollid, tegevjuhtkonda mittekuuluvate sõltumatute juhtorgani liikmete arvamused ja aruanded, mis on esitatud juhtorganile	5
5.6	Kohtu-, vahekohtu- ja muud vaidluste lahendamise menetlused	6
5.7	Reitinguagentuuride määruse võimaliku ja tegeliku rikkumise juhtumid, mis on tuvastatud, ja nende suhtes võetud meetmed	6
5.8	Organisatsiooniskeem.....	6
5.9	Vastavuskontroll, siseaudit, riskijuhtimine.....	6
5.10	Ettevõtte IT-strateegia	7
5.11	Muud valdkonnad.....	7
5.12	Teavitamine olulistest muudatustest esmasel registreerimisel nõutud tingimustes	7
5.13	Reitinguagentuuri järelevalvetasu ja turuosa arvutamine.....	8
5.14	Reitinguagentuuri turuosa arvutamine	9
6	I lisa. Reitinguagentuuride poolt ESMA-le korrapäraselt esitatava teabe kokkuvõte	11

Lühendid

CRA määrus	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1060/2009 (viimati muudetud määrusega (EL) nr 462/2013)
CRA	reitinguagentuur
ESMA	Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve
HR	inimressursid
IA	siseaudit

1 Kohaldamisala

Subjektid

1. Suuniseid kohaldatakse Euroopa Liidus registreeritud reitinguagentuuride suhtes. Suuniseid ei kohaldata sertifitseeritud reitinguagentuuride suhtes.

Jõustumine

2. Suunised jõustuvad kaks kuud pärast nende avaldamist ESMA veebisaidil kõikides ELi ametlikes keeltes.

2 Mõisted

3. ESMA asutamismäärus – Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. novembri 2010. aasta määrus (EL) nr 1095/2010, millega asutatakse Euroopa Järelevalveasutus (Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve), muudetakse otsust nr 716/2009/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni otsus 2009/77/EÜ.

3 Suuniste eesmärk

4. Suunistega nähakse ette teave, mille reitinguagentuurid peaksid esitama, et võimaldada ESMA-l täita oma kohustust kontrollida pidevalt reitinguagentuuride tegevust. Suunistes täpsustatakse ka teave, mis tuleks ESMA-le esitada järelevalvetasude ja reitinguagentuuride turuosa arvutamiseks.

4 Järgimis- ja aruandluskohustus

5. See dokument sisaldab ESMA asutamismääruse artikli 16 kohaselt välja antud suuniseid. Vastavalt ESMA asutamismääruse artikli 16 lõikele 3 peavad finantsturu osalised võtma mis tahes meetmeid, et suuniseid ja soovitusi järgida.

5 Korrapäraselt esitatav teave

6. Selles jaos on sätestatud teave, mida reitinguagentuurid peaksid ESMA-le kord kvartalis, poolaastas ja aastas korrapäraselt esitama. Teave tuleks esitada ühe kuu jooksul pärast asjaomase kvartali lõppu.

Ajavahemik	Teabe esitamise tähtpäev
20xx. aasta esimene kvartal (kuni 31. märtsini 20xx)	30. aprill 20xx
20xx. aasta teine kvartal (kuni 30. juunini 20xx)	31. juuli 20xx
20xx. aasta kolmas kvartal (kuni 30. septembrini 20xx)	31. oktoober 20xx
20xx. aasta neljas kvartal (kuni 31. detsembrini 20xx)	31. jaanuar 20x(x+1)

7. Juhul kui tuvastatakse sellised reitinguagentuuride määruse võimalikud rikkumised – sh võimalikud pettused ja ebaseaduslik tegevus (nt töötajate või juhtkonna õigusvastased teod) – mis ohustavad olemasolevate krediidireitingute usaldusväarsust ja objektiivsust, peaksid reitinguagentuurid kaaluma ESMA kohest teavitamist. Reitinguagentuurid on teadlikud, et kui nad rikkumise tuvastamisel sellest ei teata, ei saa nad tugineda reitinguagentuuride määruse IV lisa II osa punktis 3 sätestatud kergendavale tegurile („*Kui reitinguagentuur on Euroopa Väärtpaberiturujärelevalvet rikkumisest teavitanud kiiresti, tõhusalt ja täielikult, kohaldatakse koefitsienti 0,4.*”).
8. ESMA eesmärk ei ole panna reitinguagentuuri nendes suunistes sätestatud teabe korrapärase esitamisega loobuma täitmast konfidentsiaalsuse tagamise nõuet.

A. Kord kvartalis esitatav teave

5.1 Finantstulud ja -kulud (krediidireitingute liikide kaupa ning individuaalselt ja konsolideeritud alusel)

9. ESMA-le tuleks kvartalitulude andmed esitada 1) krediidireitingute liikide ja ii) kulude kaupa.
10. Kvartalitulud tuleks esitada järgmiste krediidireitingute liikide kaupa: ettevõtete mittefinantsinstrumendid, ettevõtete finantsinstrumendid, riigivõlakirjad, struktureeritud finantsinstrumendid, pandikirjad.
11. Kvartalikulud tuleks näidata eraldi tegevus- ja kogukuludena. Tegevuskulud peaksid olema ligikaudu võrdsed tuludega enne intresside ja maksude mahaarvamist. Tulemused tuleks esitada kvartalitulude ja -kuludena (mitte aastaste tulude ja kuludena).
12. Iga-aastase järelevalvetasu maksmisest vabastatud reitinguagentuurid peaksid selle teabe esitama kord poolaastas, mitte kord kvartalis.

5.2 Töøjõu voolavus, vabad töökohad ja tähtsaimad edutamised

13. Esitada tuleks kõrgema juhtkonna (sh IT-valdkonna kõrgem juhtkond) ning peaanalüütikute ja analüütikute voolavus kvartalite kaupa. Iga-aastase järelevalvetasu maksmisest vabastatud reitinguagentuurid peaksid selle teabe esitama kord poolaastas, mitte kord kvartalis.

5.3 Täistööajale taandatud töötajate arv

14. ESMA-le tuleks peale töøjõu voolavuse andmete esitada kord kvartalis reitinguagentuuri töötajate koguarv, mis on taandatud täistööajale. Iga-aastase järelevalvetasu maksmisest vabastatud reitinguagentuurid peaksid selle teabe esitama kord poolaastas, mitte kord kvartalis.

5.4 Vastavuskontrolliosakonnale esitatud kaebused

15. Reitinguagentuurid peaksid määruse reguleerimisalasse kuuluva kaebuse saamisel esitama ESMA-le:

- kaebuse sisu kirjelduse;
- reitinguagentuuri rakendatud järelmeetmed;
- teave selle kohta, kas kaebuse alusel algatati asutusesisene uurimine ning kas uurimine on aruandekuupäeval pooleli või lõpetatud; kui uurimine on lõpetatud, tuleb esitada uurimise kohta koostatud aruande koopia.

B. Kord poolaastas esitatav teave

5.5 Juhtorgani koosolekuprotokollid, tegevjuhtkonda mittekuuluvate sõltumatute juhtorgani liikmete arvamused ja aruanded, mis on esitatud juhtorganile

16. Reitinguagentuurid peaksid kord poolaastas esitama:

- juhtorgani koosolekute protokollid;
- enne juhtorgani koosolekuid juhtkonnale ja juhtorgani liikmetele saadetud dokumentide ning muude koosolekul arutatud lisadokumentide (nt vastavuskontrolli-, siseauditi- ja sisekontrolliosakonna ning infoturbe- ja riskiosakonna aruanded) koopiad;
- kui tegevjuhtkonda mittekuuluvad sõltumatud juhtorgani liikmed esitavad arvamuse eraldi dokumendina, peaksid reitinguagentuurid esitama kord poolaastas kõik sellised reitinguagentuuride määruse I lisa A jao punkti 2 kohaselt esitatud arvamused ning kõik sõltumatute juhtorgani liikmete esitatud aruanded (sh järelmeetmeid käsitlevad aruanded).

5.6 Kohtu-, vahekohtu- ja muud vaidluste lahendamise menetlused

17. ESMA-le tuleks kord poolaastas esitada kõigi selliste pooleli- ja käimasolevate kohtu-, vahekohtu- ja muude siduvate vaidluste lahendamise menetluste lühikirjeldus ning ajakohastatud andmed, mida rakendati aruandeperioodi mis tahes etapil ning mis võivad kahjulikult mõjutada reitingute püsijäämist või kvaliteeti ja/või märkimisväärselt mõjutada reitinguagentuuri finantsseisundit. Kirjeldus peaks sisaldama menetluse kokkuvõtet ja võimalikku tulemust seoses vastutusega.

5.7 Reitinguagentuuride määruse võimaliku ja tegeliku rikkumise juhtumid, mis on tuvastatud, ja nende suhtes võetud meetmed

18. Reitinguagentuurid peaksid kord poolaastas esitama üksikasjaliku teabe võimalike juhtumite kohta, mille tagajärjeks võib olla esialgsete registreerimistingimuste rikkumine, sealhulgas:

- iga sellise juhtumi kirjeldus, mille tagajärjeks võib olla esialgsete registreerimistingimuste rikkumine;
- nende juhtumite põhjused;
- reitinguagentuuri poolt pärast asjaomase juhtumi tuvastamist rakendatud meetmed;
- teave selle kohta, kas asjaomase juhtumi puhul on algatatud agentuurisisene uurimine ja kas selline uurimine on pooleli või lõpetatud; kui uurimine on lõpetatud, tuleb esitada uurimise kohta koostatud aruande koopia.

5.8 Organisatsiooniskeem

19. Reitinguagentuurid peaksid kord poolaastas esitama organisatsiooniskeemi, juhul kui organisatsiooni struktuuri on vahepeal muudetud. Organisatsiooniskeem peaks olema piisavalt üksikasjalik, et võimaldada ESMA-l kindlaks teha järgmiste osakondade struktuur, ja sellel tuleks nimetada nende osakondade põhiülesanded:

- vastavuskontrolliosakond;
- siseauditiosakond;
- sisekontrolliosakond;
- reitingu andmise eest vastutavad osakonnad;
- infoturbeosakond;
- infotehnoloogiaosakond;
- riskiosakond.

5.9 Vastavuskontroll, siseaudit, riskijuhtimine

20. Iga reitinguagentuur peaks kord poolaastas esitama oma vastavuskontrollikava, juhul kui seda kava on vahepeal ajakohastatud.

21. Kui reitinguagentuuris on loodud siseauditiosakond või kui siseauditeid tellitakse agentuuriväliselt isikult, tuleks ESMA-le esitada ajakohastatud siseauditeerimiskava

koopia, juhul kui seda kava on vahepeal ajakohastatud.

22. Iga reitinguagentuur peaks esitama ESMA-le oma vastavuskontrolli-, siseauditi- ja riskijuhtimisosakonna aruannete (mis käsitlevad näiteks tegevus- või infoturberiske) koopiad. Reitinguagentuurid peaksid üksikasjalikult kirjeldama nende riskide maandamiseks kindlaksmääratud järelmeetmeid.

5.10 Ettevõtte IT-strateegia

23. Reitinguagentuurid peaksid ESMA-le kord poolaastas esitama oma ettevõtte IT-strateegia ja selle muudatused.

24. Nad peaksid ESMA-le kord poolaastas esitama oma IT-valdkonna töökava ja selle muudatused. Nad peaksid ka esitama korrapäraselt teavet töökava rakendamise kohta.

5.11 Muud valdkonnad

25. Reitinguagentuurid peaksid kord poolaastas teatama ka järgmist:

- uued võimalikud ja tegelikud huvide konfliktid, mis on tuvastatud, ja nende suhtes võetud meetmed;
- teave reitingumudelite ja reitingu andmise protsesside suhtes algatatud või kavandatud sisekontrollide kohta;
- meetodika läbivaatamise tulemused, sealhulgas teave asjaomase ajavahemiku jooksul tehtud järelduste kohta ning oluliste järelduste ja reitinguagentuuri poolt nende põhjal rakendatud meetmete üksikasjalik kirjeldus.

5.12 Teavitamine olulistest muudatustest esmasel registreerimisel nõutud tingimustes

26. ESMA peab oluliseks muudatuseks registreerimistaotluses esitatud teabe muutumist või üldisemalt iga muudatust, mis võib mõjutada vastavust reitinguagentuuride määruse nõuetele.

27. Reitinguagentuur peaks teavitama ESMA-t igast olulisest muudatusest oma esmase registreerimise tingimustes, sealhulgas (loetelu ei ole ammendav):

- a. filiaalide avamine ja sulgemine;
- b. reitingu kinnitamise kasutamine;
- c. reitinguagentuuri õigus kasutada registreerimisel saadud erandeid;
- d. allhangete kasutamine;

- e. õiguslik vorm;
- f. tegevuse struktuur (sh reitinguagentuuri tegevuste ja kõrvaltegevuste ümberkorraldamine või restruktureerimine);
- g. tegevuste liigid (sh uute teenuste osutamine ja uute toodete pakkumine nii reitingutegevuse kui ka muu tegevuse vallas);
- h. krediidireitingute klass ja/või liik;
- i. omandistruktuur: kapitalist üle 5% moodustavate osaluste omandamine või loovutamine;
- j. järelevalve- ja haldusnõukogu liikmed;
- k. vastavuskontrolli- ja sisekontrolliüksus;
- l. krediidireitingute esitamiseks ja läbivaatamiseks kasutatud menetlused;
- m. rahalised vahendid (sh aktsiakapitali või pikaajalise võlakohustuse muutumine);
- n. reitingumeetodid, mudelid ja põhilised hindamiseeldused;
- o. IT-protsess ja reitingu andmise protsessi toetavad infotöötlussüsteemid, nagu muutused IT valdkonna juhtimises.

5.13 Reitinguagentuuri järelevalvetasu ja turuosa arvutamine

Järelevalvetasu

- 28. Reitinguagentuurid peaksid järelevalvetasu arvutamiseks esitama ESMA-le igal aastal hiljemalt 31. maiks eelmise aasta auditeeritud raamatupidamisaruanded.
- 29. Järelevalvetasu arvutamisel võetakse aluseks reitinguagentuuri krediidireitingutegevuse või kõrvalteenuste osutamisega teenitud tulu. Reitinguagentuur, kes osutab muud teenust või muid teenuseid peale krediidireitinguteenuste, peaks esitama ESMA-le sellis(t)e teenus(t)e üksikasjaliku kirjelduse, nii et ESMA saaks hinnata, kas asjaomane teenus (asjaomased teenused) on muu(d) kui krediidireitinguteenus(ed), muu(d) kui kõrvalteenus(ed) või kõrvalteenus(ed).
- 30. Kui reitinguagentuur, mille aastane kogutulu on vähemalt 10 miljonit eurot, on saanud selle tulu, osutades muid kui krediidireitinguteenuseid, ja/ või muid kui kõrvalteenuseid, peaks ta esitama ESMA-le nende teenuste üksikasjaliku kirjelduse. See võimaldab ESMA-l hinnata, kas nende teenuste osutamisega teenitud tulu võib arvessevõetavast käibest maha arvata. Reitinguagentuuri välisaudiitorid peaksid muudele teenustele kui krediidireitinguteenustele ja muudele teenustele kui

kõrvalteenustele vastavad summad nõuetekohaselt kinnitama.¹

31. Kui reitinguagentuur, mille aasta kogutulu on vähemalt 10 miljonit eurot, osutab eri klientidele krediidireitinguteenuseid ja kõrvalteenuseid, võib ta taotleda kõrvalteenuste osutamisega teenitud tulude arvutamisel seotud tulude mahaarvamist. Reitinguagentuur peaks esitama ESMA-le oma sisestruktuuri, sealhulgas asjaomaste tegevuspõhimõtete, protsesside ja menetluste (kui on) üksikasjaliku kirjelduse. See võimaldab ESMA-l juhtumipõhiselt hinnata, kas tulemuseks on teenuste osutamine eri klientidele, kõrvaldades nõnda võimaliku huvide konflikti ja järelevalve teostamise vajaduse. ESMA otsustab selle põhjal, kas eri klientidele teenuste osutamisega teenitud tulu võib arvessevõetavast käibest maha arvata. Reitinguagentuuri välisaudiitorid peaksid summad, mis vastavad sellistele klientidele kõrvalteenuste osutamisega teenitud tulule, kellele ei osutata asjaomasel aruandeaastal reitinguteenuseid, nõuetekohaselt kinnitama nii iga kliendi kohta eraldi kui ka koondandmetena. ESMA-le tuleb viivitamata teatada igast muudatusest reitinguagentuuri struktuuris või asjaomastes tegevuspõhimõtetes, protsessides või menetlustes, mis on seotud teatavale kliendile kõrvalteenuste osutamisega.
32. Eespool nimetatud arvutuse tegemisel ja võimaliku huvide konflikti olemasolu hindamisel tähendab „klient” mis tahes klienti reitinguagentuuride määruse I lisa E jao II osa punktis 2 sätestatud mõiste tähenduses, kellele reitinguagentuuride grupp ei osuta ühtki reitinguteenust.²
33. Kui reitinguagentuur taotleb arvessevõetava käibe muul viisil korrigeerimist (nt ettevõtetevaheliste tehingute mitteamestamine), peaks ta esitama ESMA-le taotletava korrigeerimise üksikasjaliku kirjelduse ja korrigeerimise põhjenduse. Reitinguagentuuri välisaudiitor peaks sellisele korrigeerimisele vastava summa nõuetekohaselt kinnitama.
34. Reitinguagentuuri järelevalvetasude arvutamine ei piira ESMA kehtivaid järelevalveõigusi hinnata, kas reitinguagentuuri kõrvalteenuste osutamisega võib kaasneda huvide konflikt ja kui see on nii, siis võtta asjakohaseid meetmeid kooskõlas reitinguagentuuride määrusega.

5.14 Reitinguagentuuri turuosa arvutamine

35. Kuna reitinguagentuuri turuosa arvutatakse samal alusel nagu järelevalvetasud, kohaldatakse reitinguagentuuri turuosa arvutamisel järelevalvetasude puhul arvesse võetava käibe arvutamise suuniseid.
36. Reitinguagentuuride turuosa arvutamiseks peaksid reitinguagentuurid, kelle aruandeaasta erineb kalendriaastast, esitama ESMA-le kalendriaastale kohandatud finantsaruanded. Reitinguagentuuri välisaudiitorid peaksid sellisele kohandamisele vastavad summad nõuetekohaselt kinnitama. Reitinguagentuur võib esitada ka

¹ Reitinguagentuuri välisaudiitor võib need summad kinnitada eri viisil, kasutades selleks näiteks kindlaksmääratud menetluste aruannet või reitinguagentuuri välisaudiitoriga kokku lepitud menetluse aruannet või reitinguagentuuri tulude või välisaudiitori kinnitatud summade aruannet või hõlmates selle kinnitamistaotluse reitinguagentuuri välisaudiitori teostatava audititöövõtuga.

² Reitinguagentuuride määruse I lisa E jao II osa punkti 2 viimases lõigus on sätestatud: „[...] „klient” [on] ettevõtte, selle tütarettevõtjad ja sidusühingud, kus ettevõttel on osalust üle 20%, samuti muud ettevõtted, millega ta on kliendi nimel pidanud läbirääkimisi võlaküsimuse struktureerimise kohta ning mille puhul reitinguagentuurile tasuti otseselt või kaudselt kõnealusele võlaküsimusele krediidireitingu andmise eest.”

auditeeritud finantsaruanded, mis on liigendatud kvartalite või muude ajavahemike kaupa, peasi et see teave võimaldab ESMA-l igal aastal arvutada kogu turuosa ja järelvalvetasud.

6 I lisa. Reitinguagentuuride poolt ESMA-le korrapäraselt esitatava teabe kokkuvõte

A. Kord kvartalis esitatav teave:

- finantstulud (krediidireitingute liikide kaupa ning individuaalselt ja konsolideeritud alusel) ja finantskulud (järelevalvetasude maksmisest vabastatud reitinguagentuuride puhul kord poolaastas);
- tööjõu voolavus, vabad töökohad ja tähtsaimad edutamised (järelevalvetasude maksmisest vabastatud reitinguagentuuride puhul kord poolaastas);
- täistööajale taandatud töötajate arv (järelevalvetasude maksmisest vabastatud reitinguagentuuride puhul kord poolaastas);
- vastavuskontrolliosakonnale esitatud kaebused.

B. Kord poolaastas esitatav teave:

- teave reitingumudelite ja reitingu andmise protsesside suhtes algatatud või kavandatud sisekontrollide kohta;
- meetodika läbivaatamise tulemused, sealhulgas teave asjaomase ajavahemiku jooksul tehtud järeltestide kohta ning oluliste järelduste ja reitinguagentuuri poolt nende põhjal rakendatud meetmete üksikasjalik kirjeldus;
- vastavuskontrolli-, siseauditi- ja riskijuhtimiskava ning IT-strateegia ja IT valdkonna juhtimine;
- reitinguagentuuride määruse võimaliku rikkumise juhtumid, mis on tuvastatud, ja nende suhtes võetud meetmed;
- uued võimalikud ja tegelikud huvide konfliktid, mis on tuvastatud, ja nende suhtes võetud meetmed;
- juhtorgani koosolekuprotokollid, tegevjuhtkonda mittekuuluvate sõltumatute juhtorgani liikmete arvamused ja aruanded;
- kohtu-, vahekohtu- ja muud vaidluste lahendamise menetlused;
- ajakohastatud organisatsiooniskeem.